

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра іноземних мов професійного спрямування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

Олександр ЗАПОРОЖЧЕНКО

Вересень

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Латинська мова

Рівень вищої освіти	<i>другий (магістерський)</i>
Галузь знань:	<i>22 Охорона здоров'я</i>
Спеціальність	<i>226 «Фармація, промислова фармація»</i>
Освітньо-професійна програма:	<i>Фармація</i>

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>очна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 4 годин – 120 змістових модулів – 2	Галузь знань: <i>22 Охорона здоров'я</i> Спеціальність: <i>226 Фармація, промислова фармація</i> Рівень вищої освіти: <i>другий (магістерський)</i>	<i>Обов'язкова</i>
		<i>Рік підготовки:</i>
		1-й
		<i>Семестр</i>
		2-й
		<i>Практичні</i>
		48 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		72 год.
Форма підсумкового контролю: <i>залік</i>		

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу - сформувати професійні компетентності та закласти основу знань з фармацевтичної термінології з перспективою їх подальшого використання у професійній діяльності.

Завдання:

- сформувати у здобувачів вміння читати та грамотно писати, засвоївши основи граматики, принципи утворення номенклатурних назв та термінів у ботанічній, фармацевтичній, хімічній, гомеопатичній номенклатурах та у номенклатурі лікарських засобів;
- набуття здобувачами вміння аналізувати найменування лікарських препаратів та значень компонентів терміноелементів;
- заохочувати здобувачів працювати зі словником, розуміти, вміти перекладати латинські речення, тексти середньої складності, які передусім стосуються спеціальності;
- сформувати здатність до перекладу без словника з латинської мови українською та з української латинською фармацевтичні та клінічні терміни, рецепти у повній та скороченій формах будь-якого рівня складності, а також прості речення;
- опанувати ефективні стратегії самостійної роботи для засвоєння матеріалу латинської мови.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

а) загальні(ЗК):

- ЗК 04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 08. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку фармації, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

б) фахові(ФК):

- ФК 02. Здатність збирати, інтерпретувати та застосувати дані, необхідні для професійної діяльності, здійснення досліджень та реалізації інноваційних проєктів у сфері фармації.
- ФК 04. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері фармації до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.
- ФК 14. Здатність організувати та здійснювати виробничу діяльність аптек щодо виготовлення лікарських засобів у різних лікарських формах за рецептами лікарів і вимогами (замовленнями) лікувально-профілактичних закладів, включаючи обґрунтування технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до правил Належної аптечної практики (GPP).

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 04. Вільно спілкуватися державною та англійською мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем і результатів діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.
- ПРН 07. Збирати необхідну інформацію щодо розробки та виробництва лікарських засобів, використовуючи фахову літературу, патенти, бази даних та інші джерела; систематизувати, аналізувати й оцінювати її, зокрема, з використанням статистичного аналізу.
- ПРН 08. Розробляти і реалізовувати інноваційні проєкти у сфері фармації, а також дотичні міждисциплінарні проєкти з урахуванням технічних, соціальних, економічних, етичних, правових та екологічних аспектів.
- ПРН 19. Розробляти технологічну документацію щодо виготовлення лікарських засобів, обирати раціональну технологію, виготовляти лікарські засоби у різних лікарських

формах за рецептами лікарів і вимогами (замовленнями) лікувально-профілактичних закладів, оформлювати їх до відпуску.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- основи граматики латинської мови;
- хімічну фармацевтичну та ботанічну термінологію латинською мовою;
- принципи утворення номенклатурних назв та термінів у ботанічній, фармацевтичній, хімічній, гомеопатичній номенклатурах та у номенклатурі лікарських засобів;
- значення головних терміноелементів у латинських найменуваннях лікарських засобів;

вміти:

- читати, перекладати та аналізувати латинські тексти фахової спрямованості;
- використовувати латинську фармацевтичну термінологію у письмовій формі у рецептурі;
- інтерпретувати зміст латинської фармацевтичної термінології державною мовою в практичній діяльності фахівця;
- розшифровувати рецепти, написані латинською мовою у скороченні;
- писати латинські найменування лікарських засобів та аналізувати значення головних терміноелементів;
- самостійно набувати знання з латинської фармацевтичної термінології, необхідні для продовження професійного розвитку.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Основи граматичного устрою латинської мови та структура рецепта.

Тема 1. Загальні відомості з історії латинської мови. Фонетика.

Виникнення та періодизація латинської мови. Латинський алфавіт. Правила читання. Довгота і короткість голосних. Правила наголосу.

Тема 2. Граматична будова латинської мови.

Граматичні категорії іменника. Словникова форма іменника. 5 відмін іменника. Ознаки іменників I відміни. Визначення основи. Відмінкові закінчення іменників I відміни.

Тема 3. Прості поширені речення у латинській мові.

Узгоджене та неузгоджене означення. Особливість перекладу словосполучень з неузгодженим означенням українською та латинською. Розбір виразів із прийменниками. Сполучники. Порядок слів у латинському реченні.

Тема 4. Дієслово у системі латинської мови.

Граматичні категорії дієслова. Неозначена форма дієслова. Граматичні категорії дієслова. Поділ дієслів на дієвідміни. Визначення основи дієслів. Запис дієслів у словнику.

Тема 5. Способи дієслова у латинській мові.

Наказовий спосіб (*modus imperativus*). Заперечні форми наказового способу. Умовний спосіб дієслова (*coniunctivus*). Дієслово *fiō, fieri* і його вживання у рецептурі.

Тема 6. Граматична структура рецепта.

Частини рецепта. Правила написання рецепта. Моделі рецептурного пропису.

Тема 7. Іменники другої відміни.

Характеристика іменників II відміни. Особливості відмінювання іменників II відміни. Винятки з правил. Прізвища в назвах лікарських препаратів.

Змістовий модуль 2.

Латинська лікарська номенклатура та принципи формування фармацевтичної термінології.

Тема 8. Назви сироваток, вакцин і анатоксинів.

Прикметник. Групи прикметників. Дієприкметники минулого часу пасивного стану. Функція прикметників та дієприкметників у речення. Граматична конструкція назв сироваток, вакцин і анатоксинів.

Тема 9. III відміна іменників.

Загальні відомості про іменники III відміни. Приголосна, голосна та мішана групи. Відмінювання іменників III відміна.

Тема 10. III відміна прикметників.

Класифікація прикметників III відміни. Характерні закінчення прикметників. Запис прикметників у словнику та визначення основи. Відмінювання прикметників III відміни. Узгодження з іменниками. Прикметники III відміни у ботанічних назвах

Тема 11. Дієприкметник теперішнього часу.

Особливості утворення дієприкметника теперішнього часу. Дієприкметники теперішнього часу як частина назв інгредієнтів. Назви інгредієнтів у складному рецепті. Хімічна номенклатура латинською мовою. Назви кислот, оксидів, солей, естерів у латинській мові.

Тема 12. IV та V відміни іменників.

Особливості відмінювання іменників IV відміни. Деякі способи утворення іменників четвертої відміни. Основні ознаки та відмінювання іменників V відміни. Винятки. Відмінювання. Фармацевтичні назви рослин.

Тема 13. Ступені порівняння прикметників.

Неправильні ступені порівняння. Особливості вживання ступенів порівняння прикметників у ботанічній номенклатурі.

Тема 14. Прислівник. Числівник. Займенник.

Ступені порівняння прислівників. Прислівники, які вживаються у фармацевтичній термінології. Складні та складені числівники. Словотворення за допомогою числівників. Спеціальні вирази з займенниками у фармацевтичній термінології.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин			
	очна форма			
	Усього	у тому числі		
л		п	ср	
Змістовий модуль 1. Основи граматичного устрою латинської мови та структура рецепта.				
Тема 1. Загальні відомості з історії латинської мови. Фонетика.	8	–	4	4
Тема 2. Граматична будова латинської мови.	10	–	4	6
Тема 3. Прості поширені речення у латинській мові.	8	–	2	6
Тема 4. Дієслово у системі латинської мови.	10	–	4	6
Тема 5. Способи дієслова у латинській мові.	10	–	4	6
Тема 6. Граматична структура рецепта.	10	–	4	6
Тема 7. II відміна іменників.	8	–	2	6
Періодичний контроль за Змістовим модулем I.	2	–	2	–
Разом за змістовим модулем 1	66	–	26	40
Змістовий модуль 2. Латинська лікарська номенклатура та принципи формування фармацевтичної термінології.				
Тема 8. Назви сироваток, вакцин і анатоксинів.	6	–	2	4
Тема 9. III відміна іменників.	8	–	4	4
Тема 10. III відміна прикметників.	8	–	2	6
Тема 11. Дієприкметник теперішнього часу.	6	–	2	4
Тема 12. IV та V відміни іменників.	10	–	4	6
Тема 13. Ступені порівняння прикметників.	2	–	2	4
Тема 14. Прислівник. Числівник. Займенник.	6	–	2	4
Періодичний контроль за Змістовим модулем II.	2	–	2	–
Підсумкове заняття	2	–	2	–
Разом за змістовим модулем 2	54	–	22	32
Усього годин	120	–	48	72

5. Теми семінарських занять
Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Основи граматичного устрою латинської мови та структура рецепта.		
1	Тема 1. Загальні відомості з історії латинської мови. Фонетика. Виникнення та періодизація латинської мови. Історія розвитку латинської мови. Значення латинської мови для фармацевтичної та медичної термінології. Латинський алфавіт. Фонетика. Класифікація звуків. Кількість голосних і приголосних їх фонетична вимова. Вивчення буквосполучень приголосних та голосних. Особливості вимови дифтонгів. Довгота і короткість складів. Наголос. Виконання вправ із фонетики на закріплення матеріалу та практику читання.	4
2	Тема 2. Морфологія. Граматична будова латинської мови. Словникова форма іменника. Граматичні категорії іменника. 5 відмін іменника. Визначення відміни й основи іменника. I відміна. Відмінювання. Виконання вправ за темою заняття.	4
3	Тема 3. Прості поширені речення у латинській мові. Неузгоджене означення. Прямий додаток. Розбір назви настоянок з неузгодженим означенням та виконання вправ на переклад. Прийменники. Розбір виразів із прийменниками. Сполучники. Порядок слів у латинському реченні.	2
4	Тема 4. Дієслово у системі латинської мови. Граматичні категорії дієслова. Praesens indicativi activi et passivi. Неправильне дієслово «esse» – бути. Визначення форм дієслова та переклад українською мовою. Виконання вправ за темою заняття.	4
5	Тема 5. Способи дієслова у латинській мові. Наказовий спосіб дієслова (imperativus). Умовний спосіб дієслова (conjunctivus). Розбір контрольних питань за темою заняття.	4
6	Тема 6. Рецепт. Частина рецепта. Граматична структура рецепта. Переклад рецептів українською та латинською мовами.	4
7	Тема 7. II відміна іменників. Винятки з правил. Відмінювання. Провідміняти усно іменники. Прізвища в назвах лікарських препаратів. Переклад українською мовою назв лікарських препаратів, що містять прізвища науковців.	2
	Періодичний контроль за Змістовим модулем I.	2
	Разом за Змістовий модуль 1	26
Змістовий модуль 2. Латинська лікарська номенклатура та принципи формування фармацевтичної термінології.		
8	Тема 8. Назви сироваток, вакцин і анатоксинів. Прикметник. Граматичні категорії. Визначення основи. I-II відміна прикметників. Розгляд алгоритму узгодження прикметника з іменником. Провідміняти іменники з прикметниками. Основні моделі фармацевтичних термінів. Прикметники, що характеризують лікарські засоби за фармакологічною дією, основні суфікси прикметників I-	2

	II відмін. Дієприкметники минулого часу пасивного стану. Назви сироваток, вакцин і анатоксинів.	
9	Тема 9. III відміна іменників. Приголосна, голосна та мішана групи. Відмінювання. Вправи на визначення основи і типу відмінювання іменників.	4
10	Тема 10. III відміна прикметників. 3 групи прикметників. Основні суфікси прикметників III відміни у фармацевтичній термінології. Прикметники III відміни у ботанічних назвах. Розбір контрольних питань за темою заняття.	2
11	Тема 11. Дієприкметник теперішнього часу. Назви інгредієнтів у складному реченні. Хімічна номенклатура латинською мовою. Назви кислот, оксидів, солей, естерів у латинській мові. Обговорення теоретичних питань у групах та представлення результатів у презентації (Google Slides для колективної роботи). Вправи за темою заняття.	2
12	Тема 12. IV та V відміна іменників. Винятки. Відмінювання. V відміна іменників. Розгляд спеціальних виразів з іменниками IV та V. Фармацевтичні назви рослин. Назви лікарської рослинної сировини та ботанічних родин. Виконання вправ за темою заняття.	4
13	Тема 13. Ступені порівняння прикметників. Виконання вправ на узгодження прикметників з іменниками для повторення. Ступені порівняння прикметників. Неправильні ступені порівняння. Особливості вживання ступенів порівняння прикметників у ботанічній номенклатурі. Вживання відмінків при ступенях порівняння. Розгляд прикладів зі вживанням ступенів порівняння прикметників у ботанічній номенклатурі.	2
14	Тема 14. Прислівник. Числівник. Займенник. Прислівник. Творення прислівників. Ступені порівняння прислівників. Особливості вживання прислівників у фармацевтичній термінології. Найменування порошків за ступенем подрібнення. Прислівники, які вживаються у фармацевтичній термінології. Числівники. Складні та складені числівники. Словотворення за допомогою числівників. Займенники. Спеціальні вирази з займенниками у фармацевтичній термінології. Скорочення у рецептах. Виконання вправ за темою заняття.	2
	Періодичний контроль за Змістовим модулем 2.	2
	Підсумкове заняття	2
	Разом за Змістовий модуль 2	22
	Разом за семестр	48

7. Теми лабораторних занять
Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Основи граматичного устрою латинської мови та структура рецепта.		
1	Тема 1. Фонетика. Вправи на закріплення матеріалу: – читати вправи, звертаючи увагу на особливості вимови літер та буквосполучень; – читати вправи, звертаючи увагу на постановку наголосу;	4

	<ul style="list-style-type: none"> – читати та вчити лексичний мінімум; – відповідати на контрольні питання за темою 1. 	
2	Тема 2. Граматична будова латинської мови. Вправи на закріплення матеріалу: <ul style="list-style-type: none"> – виконати вправи за темою заняття; – читати та вчити лексичний мінімум за темою 2; – вивчити граматичний матеріал теми. 	6
3	Тема 3. Прості поширені речення у латинській мові. Вправи на закріплення матеріалу: <ul style="list-style-type: none"> – виконати вправи за темою заняття; – читати та вчити лексичний мінімум. 	6
4	Тема 4. Дієслово у системі латинської мови. Вправи на закріплення матеріалу: <ul style="list-style-type: none"> – виконати вправи на визначення дієвідміни. 	6
5	Тема 5. Способи дієслова у латинській мові. Вправи на закріплення матеріалу: <ul style="list-style-type: none"> – вправи на закріплення матеріалу – читати та вчити лексичний мінімум за темою 5; – розібрати контрольні питання за темою 5. 	6
6	Тема 6. Граматична структура рецепта. Вправи на закріплення матеріалу: <ul style="list-style-type: none"> – виконати вправи за темою 6; – читати та вчити лексичний мінімум за темою 6. 	6
7	Тема 7. II відміна іменників. Вправи на закріплення матеріалу: <ul style="list-style-type: none"> – виконати вправи за темою 7; – читати та вчити лексичний мінімум за темою 7; – підготуватися до змістового модулю 1. 	6
	Разом за змістовий модуль 1	40
Змістовий модуль 2. Латинська лікарська номенклатура та принципи формування фармацевтичної термінології.		
8	Тема 8. Назви сироваток, вакцин і анатоксинів. Вправи на закріплення матеріалу: <ul style="list-style-type: none"> – виконати вправи за темою 8; – читати та вчити лексичний мінімум за темою 8; – вивчити граматичний матеріал теми 8. 	4
9	Тема 9. III відміна іменників. Вправи на закріплення матеріалу: <ul style="list-style-type: none"> – виконати вправи за темою 9; – читати та вчити лексичний мінімум теми 9. 	4
10	Тема 10. III відміна прикметників. Вправи на закріплення матеріалу: <ul style="list-style-type: none"> – виконати вправи за темою 10; – читати та вчити лексичний мінімум теми 10. 	6
11	Тема 11. Дієприкметник теперішнього часу. Вправи на закріплення матеріалу: <ul style="list-style-type: none"> – виконати вправи за темою 11; – читати та вчити лексичний мінімум теми 11. 	4
12	Тема 12. IV та V відміни іменників. Вправи на закріплення матеріалу: <ul style="list-style-type: none"> – виконати вправи за темою 12; 	6

	<ul style="list-style-type: none"> – читати та вчити лексичний мінімум теми 12; – вивчити назви лікарської рослинної сировини та ботанічних родин. 	
13	Тема 13. Ступені порівняння прикметників. Вправи на закріплення матеріалу: <ul style="list-style-type: none"> – виконати вправи за темою 13. 	4
14	Тема 14. Прислівник. Числівник. Займенник. Вправи на закріплення матеріалу: <ul style="list-style-type: none"> – виконати вправи за темою 14; – підготуватися до змістового модулю 2. 	4
	Разом за змістовий модуль 2	32
	Разом	72

9. Методи навчання

Під час викладання дисципліни використовуються методи:

- *словесні*: розповідь, пояснення;
- *наочні*: мультимедійні презентації (Google Slides);
- *практичні*: опитування; обмін думками; робота в групах; індивідуальна робота з текстами.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

1. *Поточний контроль* (усне опитування з метою перевірки вправ, які були заплановані на самостійну роботу);
2. *Періодичний контроль* – тестування у Google Forms наприкінці кожного змістового модулю;
3. *Підсумковий контроль* – залік (підсумкове заняття – виставляється загальна оцінка або, у разі необхідності, здобувач виконує залікове завдання (див. **Перелік питань для поточного та періодичного контролю**); загальна оцінка з навчальної дисципліни “Латинська мова” – це середнє арифметичне від суми балів за поточний контроль та періодичний контроль.

Кількість балів	Критерії оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи
90-100	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних завдань роботі, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, завдання виконане вчасно
75-89	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, але допускає несуттєві неточності, завдання виконане вчасно
60-74	Здобувач самостійно застосовує алгоритм (методику) виконання завдання, відчуває труднощі у застосуванні теоретичних знань при аналізі практичного матеріалу, пошуку додаткової інформації. Проте допущені помилки при виконанні завдання не дають можливості зробити правильні висновки. Завдання виконане вчасно.

35-59	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані практичні уміння та навички, допускається грубих помилок у застосування поняттєвого апарату. Завдання виконане невчасно.
0	Здобувач не правильно виконав завдання для самостійної роботи, продемонстрував незадовільне знання поняттєвого апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти на практичних заняттях
90-100	Здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його доповідає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.
75-89	Здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Може допускати при цьому незначні помилки або відчувати труднощі у найскладніших випадках.
60-74	Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні помилки. Припускається грубих помилок при виконанні завдань.
35-59	Здобувач освіти достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені прості запитання відповідає вірно.
0 –34	Здобувач не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.

11. Питання для поточного та періодичного контролю

Змістовий модуль 1. Основи граматичного устрою латинської та структура рецепта.

1. Виникнення та періодизація латинської мови.
2. Значення латинської мови для фармацевтичної та медичної термінології.
3. Латинський алфавіт.
4. Правила наголосу в латинській мові.
5. Буквосполучення в латинській мові.
6. Граматична будова латинської мови.
7. Граматичні категорії іменника.
8. Запис іменника у словнику.
9. 5 відмін іменника. Визначення основи.
10. Відмінкові закінчення іменників I відміни.
11. I відміна іменників. Ознаки іменників I відміни.

12. Неузгоджене означення.
13. Прямий додаток. Модель назв настоянок.
14. Прийменники та сполучники.
15. Порядок слів у латинському реченні.
16. Особливість іменників другої відміни.
17. Винятки щодо іменників другої відміни.
18. Прізвища в назвах лікарських препаратів.
19. Загальна характеристика дієслова.
20. Граматичні категорії дієслова.
21. Неозначена форма дієслова.
22. Поділ дієслів на дієвідміни та визначення основи дієслів.
23. Запис дієслів у словнику.
24. Способи дієслова у латинській мові.
25. Наказовий спосіб. Особливості творення і винятки.
26. Заперечні форми наказового способу.
27. Умовний спосіб дієслова (conjunctivus).
28. Дієслово *fiō, fieri* і його вживання у рецептурі.
29. Структура та частини рецепта.
30. Правила написання рецепта та моделі рецептурного пропису.

*Змістовий модуль 2. Латинська лікарська номенклатура
та принципи формування фармацевтичної термінології.*

31. Прикметник та його групи.
32. Відмінювання прикметників I - II відмін.
33. Характеристика часів системи інфекта.
34. Утворення *Praesens indicativi activi et passivi*.
35. Особливості відмінювання дієслів в *Praesens indicativi activi et passivi*.
36. III відміна іменників. Типи основ.
37. III відміна іменників. Приголосна група іменників.
38. III відміна іменників. Голосна група.
39. III відміна іменників. Мішана група.
40. III відміна прикметників.
41. Алгоритм узгодження прикметника з іменником.
42. Ступені порівняння прикметників.
43. Особливості вживання ступенів порівняння прикметників у ботанічній номенклатурі.
44. Прикметники, що характеризують лікарські засоби за фармакологічною дією.
45. IV відміна іменників.
46. V відміна іменників.
47. 5 відмін іменника. Визначення відміни й основи іменника.
48. Чотири основні форми та три основи дієслова. Запис дієслів у словнику в чотирьох формах.
49. Займенники. Особливості вживання займенників у латинській мові.
50. Особливості вживання прислівників у фармацевтичній термінології.
51. Числівники у фармацевтичній термінології.
52. Дієприкметник.
53. Назви інгредієнтів у складному реченні.
54. Найменування порошків за ступенем подрібнення.
55. Спеціальні вирази з займенниками у фармацевтичній термінології.

56. Скорочення у рецептах.
57. Хімічна номенклатура латинською мовою. Назви кислот, оксидів, солей, естерів у латинській мові.
58. Фармацевтичні назви рослин.
59. Назви лікарської рослинної сировини та ботанічних родин.
60. Основні моделі фармацевтичних термінів.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

У ході поточного контролю здобувач може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожен тему кожного змістового модуля. Залік оцінюється за 100-бальною шкалою. Загальна оцінка з навчальної дисципліни “Латинська мова” - це середнє арифметичне від суми балів за поточний, періодичний контроль.

Поточний та періодичний контроль														Сума балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	100
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Контрольна робота* за змістовим модулем 1 - 100						Контрольна робота за змістовим модулем 2 - 100								

*Контрольна робота за змістовим модулем здійснюється у формі тестових завдань на платформі Google Forms після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Тестові письмові завдання для контрольних робіт за змістовими модулями складаються з 20 тестових питань, п'яти речень на переклад та одного завдання на написання рецептури; відповідають змісту навчального матеріалу змістового модуля, а також питанням для поточного та періодичного контролю. За кожен правильну відповідь на одне тестове завдання здобувач отримує 2 бали (40 балів) та по 10 за кожне завдання на переклад та рецепт (60 балів).

Формувальне оцінювання

Види навчальної роботи	Бали за одне заняття	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1. Основи граматичного устрою латинської та структура рецепта			
Поточний контроль на практичних заняттях (опитування щодо теоретичної складової дисципліни та виконання завдань в аудиторії)	50	на кожному занятті	100 (за кожне заняття)
СРС (перевірка в аудиторії)	50	на кожному занятті	
Контрольна робота змістовим модулем 1	100	1	100
Усього за змістовим модулем 1	середнє арифметичне за поточний (в тому числі й СР) та періодичний контроль		100
Змістовий модуль 2. Латинська лікарська номенклатура та принципи формування фармацевтичної термінології			
Поточний контроль на практичних заняттях (опитування)	50	на кожному занятті	100 (за кожне заняття)
СРС (перевірка в аудиторії)	50	на кожному занятті	

Види навчальної роботи	Бали за одне заняття	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Контрольна робота змістовим модулем 2	100	1	100
Усього за змістовим модулем 2	середнє арифметичне за поточний (в тому числі й СР) та періодичний контроль		100
Підсумкова сума балів			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Силабус. URL: <http://chempharm.onu.edu.ua/studentu>
2. Робоча програма. URL: <http://chempharm.onu.edu.ua/studentu>
3. Мультимедійні презентації до лекцій.
4. Навчально-методичні матеріали для практичних занять (таблиці, тести тощо).
5. Миронова Л. А., Григораш В. С. Методичні вказівки до курсу «Латинська мова» для студентів I курсу спеціальності «Хімія» денної форми навчання». Одеса : Букаєв, 2016. 43 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Латинська мова для фармацевтів : навч. посіб. / Л.М. Нетребчук, Т.О. Самойленко. Одеса : ОНМУ, 2023. 214 с. <https://www.onmedu.edu.ua>
2. Латинська мова та основи фармацевтичної термінології : підручник / Л. Ю. Смольська та ін. 2-е видання. К., 2019. 368 с.
3. Латинська мова та основи фармацевтичної термінології : навч. посіб. для самост. роботи студ. I курсу фармац. ф-тів / уклад. Т. В. Тітєвська, А. К. Куліченко. Запоріжжя : ЗДМУ, 2015. 102 с. <http://dSPACE.zsmu.edu.ua>
4. Фармацевтична термінологія (основні теми) - латинська мова для студентів медичних спеціальностей : словник фармацевтичних термінів. URL: <https://elearning.sumdu.edu.ua>

Додаткова

1. Світлична, Є. І., Толоч І. О. Латинська мова : підручник. К. : Центр учбової літератури, 2011. 440 с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Svitlychna_Yevheniia/Latynska_mova.pdf
2. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти / В.Г. Черкасов, І.І. Бобрик, О.І. Ковальчук ; за ред. В.Г. Черкасова. Вінниця : Нова Книга, 2010. 392 с. ISBN 978-966-382-214-3. URL : <https://bit.ly/3XDKgUd>

3. Гулько Р. М. Багатомовний словник лікарських рослин семи європейськими мовами. Львів : Ліга-Пресс, 2007. 610 с.
4. Латинська мова і основи медичної термінології / М. І. Гуцол та ін. Івано-Франківськ, 2012. 343 с.
5. Синюк Н. А. Методичні вказівки з латинської мови для студентів біологічного факультету. Одеса : Астропринт, 2001. 36 с.
6. Орлова Н. В. Біологічна латина : навч.-метод. посібник для студентів біологічних факультетів вищих учбових закладів. Черкаси, 2001. 208 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Фармацевтична термінологія (основні теми) - латинська мова для студентів медичних спеціальностей : словник фармацевтичних термінів. URL: <https://elearning.sumdu.edu.ua>
2. Сайт для вивчення латинської лексики за розділами <https://www.internetpolyglot.com>
3. Сайт для вивчення латинської мови <https://latinitium.com/>